

Statut Caritas Archidiecezji Katowickiej

Mając na uwadze Boże przykazanie miłości bliźniego zobowiązujące wszystkich do służby potrzebującym, w celu krzewienia i realizowania nauki Jezusa Chrystusa o miłosierdziu chrześcijańskim, Arcybiskup Katowicki nadaje publicznej kościelnej osobie prawnej: Caritas Archidiecezji Katowickiej następujący Statut.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

Instytucjonalną działalność charytatywno-opiekuńczą w Archidiecezji Katowickiej realizuje Caritas Archidiecezji Katowickiej zwana dalej „Caritas”.

§ 2

Caritas posiada kościelną i cywilną osobowość prawną na mocy:

1. dekretu Arcybiskupa Katowickiego z dnia 12 listopada 1989 r. nr Vz-2498/89 o erygowaniu Caritas Archidiecezji Katowickiej, który został wydany na podstawie kan. 116 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.,
2. przepisu art. 7 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.).

§ 3

1. Terenem działalności Caritas Archidiecezji Katowickiej jest terytorium Archidiecezji Katowickiej.
2. Siedzibą Centrali Caritas Archidiecezji Katowickiej jest miasto Katowice.

§ 4

1. Logo Caritas składa się z symbolu przedstawiającego równoramienny krzyż, uzupełniony potrójnymi falistymi promieniami, wychodzącymi z każdego wewnętrznego kąta między ramionami krzyża. Pod symbolem krzyża znajduje się umieszczony centralnie napis CARITAS. Całość obramowana jest czerwonym konturem z zaokrąglonymi narożnikami. Wszystkie elementy logo są czerwone monochromatyczne. Logo stanowi załącznik nr 1 do niniejszego statutu.
2. Caritas używa pieczęci podłużnej i okrągłej. Pieczęć podłużna zawiera pełną nazwę: Caritas Archidiecezji Katowickiej, adres siedziby centrali i numery REGON oraz NIP. Pieczęć okrągła zawiera w środku symbol Caritas oraz napis w otoku Caritas Archidiecezji Katowickiej.
3. Nazwa i logo Caritas są zastrzeżone. Caritas ma obowiązek wykorzystywać wszelkie dostępne środki prawne dla ochrony prawnie zastrzeżonej nazwy i symbolu Caritas na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza granicami kraju.

§ 5

Świętami patronalnymi Caritas są: Święto Miłosierdzia Bożego i św. Brata Alberta Chmielowskiego.

Rozdział II

Cele, zadania i środki działania Caritas

§ 6

Podstawowym celem Caritas jest:

1. szerzenie ewangelicznej zasady służby bliźniemu, będącemu w potrzebie, w oparciu o naukę Kościoła katolickiego,
2. bezpośrednia i pośrednia działalność charytatywno-opiekuńcza oraz w zakresie dobroczynności, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i rehabilitacji,

3. koordynowanie i kierowanie kościelną akcją charytatywno-opiekuńczą na terenie Archidiecezji Katowickiej,
4. współpraca z instytucjami rządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami kościelnymi oraz innymi osobami prawnymi i fizycznymi.

§ 7

Caritas spełnia swoje zadania przez:

1. szerzenie nauki Jezusa Chrystusa o miłosierdziu i pogłębianie jej zrozumienia oraz krzewienie ducha czynnej miłości bliźniego,
2. rozeznawanie różnorodnych form ubóstwa, zarówno materialnego, jak i duchowego oraz podejmowanie ogólnodiecezjalnych inicjatyw służących ograniczeniu tego zjawiska,
3. opracowywanie programów działalności charytatywno-opiekuńczej w Archidiecezji Katowickiej w oparciu o wskazania Arcybiskupa Katowickiego jak i w oparciu o własne rozeznanie potrzeb Ludu Bożego,
4. jednoczenie, koordynowanie, doskonalenie i kontrolę działalności placówek kościelnej akcji charytatywno-opiekuńczej na terenie Archidiecezji Katowickiej,
5. samodzielne prowadzenie lub uczestniczenie w ogólnopolskich akcjach wchodzących w zakres charytatywnej działalności Kościoła, np. Tygodnia Miłosierdzia, organizowanie pomocy dla poszkodowanych w kataklizmach w kraju i za granicą itp.,
6. utrzymanie łączności i współpracy z Caritas innych diecezji w Polsce oraz Caritas Polska, Caritas Europa i Caritas Internationalis, a także współdziałanie ze zgromadzeniami zakonnymi, instytucjami i stowarzyszeniami katolickimi i kościelnymi, organami i organizacjami państwowymi, społecznymi oraz z organizacjami innych wyznań, fundacjami, międzynarodowymi instytucjami charytatywnymi w działalności opiekuńczej i charytatywnej,
7. organizowanie własnych placówek działalności gospodarczej i prowadzenie stałych akcji, dających potrzebującym możliwość rehabilitacji społecznej, pracy i płacy, szczególnie osobom niepełnosprawnym i niedostosowanym społecznie,
8. organizowanie pomocy stałej lub doraźnej, całkowitej lub częściowej, udzielanie zapomóg gotówkowych i rzeczowych,
9. organizowanie zbiórek, imprez dochodowych oraz różnorodnych innych działań celem przysporzenia środków na kościelną działalność charytatywną,
10. mobilizowanie wszystkich wiernych do czynnej służby bliźniemu poprzez praktyki religijne takie jak: nabożeństwa, dni skupienia, rekolekcje, jałmużny,
11. organizowanie zebrań, konferencji, zjazdów, kursów, bibliotek, czytelni, poradni różnego typu,
12. organizowanie systematycznego kształcenia i dokształcania pracowników i wolontariuszy, prowadzenie studiów społecznych i socjalnych,
13. działalność wydawniczą.
14. Działalność na rzecz przeciwdziałania marnowania żywności, racjonalne wykorzystanie pozyskanej żywności na rzecz społeczności, grup, rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
15. Działania na rzecz środowiska naturalnego i edukacji ekologicznej.

§ 8

Caritas realizuje swoje zadania także w ramach podstawowych struktur organizacyjnych i duszpasterskich Archidiecezji Katowickiej, tj. parafii i dekanatów.

§ 9

1. Caritas realizuje swoje cele statutowe w sferze pożytku publicznego na rzecz ogółu ludności prowadząc działalność nieodpłatną i odpłatną polegającą na wykonywaniu zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego, bądź instytucje rządowe, a także na dofinansowaniu placówek prowadzonych przez inne podmioty kościelne w zakresie działalności charytatywnej i pomocy społecznej, ochrony i promocji zdrowia, promocji i organizacji wolontariatu, pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych, ratownictwa i ochrony ludności, wypoczynku dzieci i młodzieży, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych i ich aktywizacji zawodowej.

2. Prowadzona przez Caritas odpłatna działalność pożytku publicznego mieści się w następującej klasyfikacji PKD zgodnej z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.):

- działalność organizatorów turystyki,
- działalność wspomagająca edukację,
- praktyka lekarska,
- pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej,
- pomoc społeczna z zakwaterowaniem,
- pomoc społeczna bez zakwaterowania,
- działalność obiektów kulturalnych.

3. Prowadzona przez Caritas nieodpłatna działalność pożytku publicznego mieści się w następującej klasyfikacji PKD:

- działalność organizatorów turystyki,
- działalność wspomagająca edukację,
- praktyka lekarska,
- pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej,
- pomoc społeczna z zakwaterowaniem,
- pomoc społeczna bez zakwaterowania,
- działalność obiektów kulturalnych

§ 10

Caritas w ramach działalności statutowej może prowadzić działalność gospodarczą, z której dochód przeznaczony jest w całości na cele statutowe.

§ 11

Jedną z podstawowych form zaangażowania w działalność Caritas jest wolontariat jako charytatywna służba w imię chrześcijańskiej miłości bliźniego.

§ 12

W ramach działalności Caritas zabrania się:

- udzielania pożyczek lub zabezpieczenia zobowiązań majątkiem Caritas w stosunku do wszelkich osób fizycznych, w tym: pracowników i członków władz Caritas, a także osób, w stosunku do których pracownicy i członkowie władz pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w relacji pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo z którymi są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- przekazywania majątku Caritas na rzecz pracowników lub członków władz Caritas oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż wobec osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- wykorzystywanie majątku Caritas na rzecz pracowników i władz Caritas oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Caritas,

- zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą pracownicy lub członkowie władz Caritas oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Rozdział III

Organizacja i organy Caritas Archidiecezji Katowickiej

§ 13

Nadrzędną władzą Caritas jest Arcybiskup Katowicki, który:

1. powołuje Caritas do istnienia i rozwiązuje ją,
2. nadaje jej statut i dokonuje w nim zmian na wniosek Dyrektora Caritas lub z własnej inicjatywy,
3. powołuje i odwołuje Dyrektora Caritas i Zastępcę Dyrektora,
4. powołuje oraz odwołuje Komisję Rewizyjną Caritas oraz jej przewodniczącego,
5. udziela zgody na zbycie i obciążenie majątku, zgodnie z przepisami księgi V *Dobra doczesne Kościoła* Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r., zwłaszcza kan. 1281 § 1, 1292 § 1,
6. rozpatruje roczne sprawozdanie Dyrektora Caritas z działalności i stanu finansów Caritas;
7. rozpatruje opinię Komisji Rewizyjnej z oceny sprawozdania finansowego i bilansu Caritas za rok ubiegły;
8. decyduje o przeznaczeniu majątku Caritas w przypadku jej rozwiązania.

§ 14

1. Dyrektor Caritas kieruje całokształtem prac Caritas i reprezentuje ją na zewnątrz.
2. Do zadań Zastępcy Dyrektora należy w szczególności:
  - wspieranie Dyrektora Caritas we wszystkich działaniach wynikających z celów statutowych,
  - zastępowanie Dyrektora Caritas podczas jego nieobecności w sprawach bieżących,
  - wykonywanie innych czynności zleconych przez Dyrektora Caritas na podstawie zakresu obowiązków Zastępcy Dyrektora lub specjalnych pełnomocnictw.
4. Dyrektor Caritas i Zastępca Dyrektora nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
5. Oświadczenia woli w imieniu Caritas we wszystkich sprawach składać może Dyrektor Caritas samodzielnie lub Zastępca Dyrektora pisemnie upoważniony przez Dyrektora Caritas w zakresie i okresie określonym w upoważnieniu.
6. Do wykonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych, mogą być ustanawiani pełnomocnicy, działających w granicach umocowania.

§ 15

1. Do zadań Dyrektora Caritas jako organu zarządzającego należy:
  - podejmowanie samodzielnie bądź przez należycie umocowanych dyrektorów pełnomocnych jednostek organizacyjnych decyzji w sprawach bieżących,
  - opracowywanie planu działalności Caritas, opracowywanie preliminarzy budżetowych oraz sprawozdań i bilansów,
  - powoływanie i likwidacja terenowych jednostek organizacyjnych, nadawanie im statutów, powoływanie i odwoływanie ich dyrektorów oraz udzielanie im szczegółowych pełnomocnictw,
  - zatrudnianie i zwalnianie pracowników Centrali Caritas,
  - gospodarowanie majątkiem Caritas, przyjmowanie darowizn, spadków, zapisów, ofiar, nawiązek itp.
2. Do zadań Dyrektora Caritas jako organu nadzorczo-kontrolnego należy:
  - nadzór i kontrola nad terenowymi jednostkami organizacyjnymi Caritas,
  - zatwierdzanie sprawozdań i bilansów terenowych jednostek organizacyjnych Caritas,

- nadzór i kontrola nad bieżącą działalnością Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże w Mikołowie - Borowej Wsi i Archidiecezjalnego Domu Hospicyjnego bł. Jana Pawła II w Katowicach, Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej, Ośrodka Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie,

- przyjęcie rocznego sprawozdania zarządów Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże w Mikołowie - Borowej Wsi i Archidiecezjalnego Domu Hospicyjnego bł. Jana Pawła II w Katowicach, Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej, Ośrodka Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie z działalności i stanu finansów, wraz z uchwałą Komisji Rewizyjnej tych osób prawnych, zawierającą ocenę i wnioski z dokonanej kontroli majątku, ksiąg i gospodarki finansowej.

3. Dyrektor Caritas wykonuje swoje zadania przy pomocy Zastępcy Dyrektora, Centrali Caritas oraz dyrektorów pełnomocnych jednostek organizacyjnych Caritas.

§ 16

1. Komisja Rewizyjna Caritas składa się z trzech osób powoływanych i odwoływanych przez Arcybiskupa Katowickiego na pięcioletnią kadencję. Kadencja jest wspólna dla wszystkich członków Komisji Rewizyjnej. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą być w każdym czasie odwołani.

2. Komisja jest organem kontroli odrębnym od organu zarządzającego i nie podlegającym mu w zakresie wykonywanej kontroli.

3. Spośród osób powołanych do Komisji Rewizyjnej Arcybiskup Katowicki wyznacza jej przewodniczącego.

4. Osoby powołane do Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami organu zarządzającego Caritas ani pozostawać z osobami pełniącymi tę funkcję w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej. Osoby te nie mogą być skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

5. Komisja Rewizyjna pełni swoją funkcję nieodpłatnie.

§ 17

1. Zadaniem Komisji Rewizyjnej jest w szczególności:

- kontrola majątku, ksiąg rachunkowych, ocena sprawozdania finansowego pod kątem zgodności z księgami rachunkowymi i stanem faktycznym oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego i bilansu Caritas za rok ubiegły,

- przedstawianie oceny sprawozdania finansowego i bilansu Caritas za rok ubiegły do aprobaty Arcybiskupa Katowickiego do końca maja roku po nim następującego,

- wnioskowanie do Dyrektora Caritas o dokonanie audytu zewnętrznego w zakresie badania sprawozdania finansowego, w terminie określonym przez przepisy prawa,

- zbieranie się na posiedzeniach co najmniej dwa razy w roku.

2. Członkowie Komisji mogą w każdym czasie żądać od Dyrektora Caritas udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień o stanie spraw Caritas, jak również okazania im dokumentów w siedzibie Caritas.

3. Zasady działania Komisji Rewizyjnej określa Regulamin Pracy Komisji Rewizyjnej Caritas.

§ 18

1. Terenowe jednostki organizacyjne tworzy się w celu wykonywania zadań Caritas.

2. Terenowe jednostki organizacyjne tworzy, przekształca, likwiduje i wyposaża w majątek Dyrektor Caritas.

3. Organizację i zasady funkcjonowania terenowych jednostek organizacyjnych Caritas określają statuty i regulaminy organizacyjne zatwierdzone przez Dyrektora Caritas.

4. Dyrektor Caritas prowadzi i aktualizuje wykaz terenowych jednostek organizacyjnych Caritas, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego statutu.

5. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Caritas są zespolone w Ośrodkach lub Domach:

- domy pomocy społecznej,
- środowiskowe domy samopomocy,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- domy dziennego i całodobowego pobytu,
- świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- hospicja,
- domy samotnej matki i dziecka,
- zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze i zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- noclegownie,
- jadłodajnie,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze

6. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Caritas są także:

- parafialne zespoły Caritas,
- szkolne koła Caritas.

7. Dyrektor Caritas może w miarę potrzeb tworzyć poza jednostkami wyżej wymienionymi inne terenowe jednostki organizacyjne.

§ 19

Parafialne Zespoły Caritas na wniosek Proboszcza i Szkolne Koła Caritas na wniosek Dyrektora Szkoły są powoływane przez Dyrektora Caritas i działają na podstawie odrębnego statutu.

§ 20

Od decyzji i zarządzeń dyrektorów pełnomocnych terenowych jednostek organizacyjnych przysługuje możliwość odwołania się do Dyrektora Caritas.

Rozdział IV Majątek Caritas

§ 21

1. Caritas ma prawo posiadania, nabywania, zbywania i zarządzania swym majątkiem ruchomym i nieruchomym, jak również występowania przed władzami kościelnymi, państwowymi, w tym sądami i osobami trzecimi dla reprezentacji i ochrony swoich praw i interesów.

2. Majątek Caritas stanowią nieruchomości, ruchomości, środki finansowe, oraz prawa majątkowe nabyte przez Caritas w trakcie jej działalności.

§ 22

1. Dochodami Caritas są:

- ofiary pieniężne i w naturze,
- darowizny, spadki, zapisy,
- dochody z imprez i zbiórek,
- odpisy z podatku dochodowego od osób fizycznych,
- dotacje i subwencje przekazywane na zasadach obowiązujących ogół podmiotów nie należących do sektora finansów publicznych,
- dochody z wykonywania działalności odpłatnej,
- dochody ze środków finansowych, z majątku ruchomego, nieruchomego i praw majątkowych,
- dochody z działalności gospodarczej,
- inne wpływy i dochody.

2. Dochody, o których mowa w ust. 1 mogą być przeznaczone wyłącznie na cele statutowe Caritas.

§ 23

1. Majątek Caritas może być zbywany lub obciążany, pod warunkiem, że uzyskane w ten sposób sumy będą przeznaczone na działalność statutową lub odpowiednio lokowane.

2. Środki pieniężne Caritas gromadzone są na rachunkach bankowych w walucie polskiej oraz w walutach obcych, zgodnie z przepisami polskiego prawa dewizowego.

§ 24

1. Caritas prowadzi gospodarkę finansową i księgi rachunkowe na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

2. W księgach finansowych Caritas działalność gospodarcza jest oddzielona od działalności statutowej.

§ 25

Caritas jest instytucją *non profit*, tzn. wszystkie swoje ewentualne dochody, w tym z działalności gospodarczej przeznacza na działalność statutową.

§ 26

Żadna inna kościelna osoba prawna, zgodnie z przepisem art. 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej nie ponosi odpowiedzialności finansowej za zobowiązania Caritas.

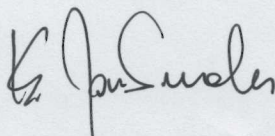
Rozdział V Postanowienia końcowe

§ 27

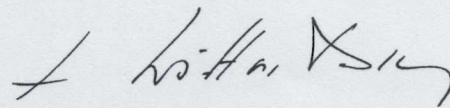
Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu traci ważność Statut Caritas Archidiecezji Katowickiej z dnia 11 grudnia 2012 r.

§ 28

Niniejszy statut obowiązuje od chwili zatwierdzenia go przez Arcybiskupa Katowickiego.

Ks. Jan Smolec
Kancelarz
Kurii Metropolitalnej

† Wiktor Skworc
Arcybiskup Metropolita
Katowicki

Katowice, 7 maja 2019 r.
VZ – 3312/19